

**Roosevelt je za nevtralizirano postavu in grozi
izrednim zasedanjem sedanjega kongresa**

Washington, 21. junija. Pri-
kazuje se, da bo prišlo med pred-
sednikom Rooseveltom in med-
kongresom do izrednega boja ra-
postave o ameriški nevtrali-
nosti. Roosevelt želi imeti na vsak-
moj način tako postavu.

Napram svojim prijateljem se
Roosevelt izjavil, da na vsak-
moj način zahteva, da mora nevtrali-
ziranost postaviti še sedanjí kongres
prejeti, brez ozira koliko časa
kongresu vzelo zasedanje.

Eden izmed ožjih prijateljev
Roosevelta se je celo izjavil, da
je predsednik povedal, da če
kongres odgodi svoje zborovanje

**Predsednik Roosevelt je ponovno odklonil
odgovor na vprašanje, če bo v tretji kandidati**

Washington, 21. junija. Vče-
r je sprejel predsednik Roose-
velt običajno časniškarske po-
večevalce v svoji študijski sobi.
V prvem poglavju vprašanje, ki
ga so postavili časniškarij predse-
dnika, je bilo, če bo v tretji kan-
didat.

Predsednik Roosevelt se je
srečno umaknil temu vpra-
šanju. "Ali boste kandidiral v le-
to 1940?" se je glasilo vprašanje
časniškarijev, katero vprašanje so
mnogokrat postavili predse-
dnika.

**o pogodbe med Rusijo in Anglijo najbrž ne
pade. Nemčija čaka, da zasede mesto Gdansk**

London, 21. junija. Pogajanja
podpis prijateljske pogodbe
med Nemčijo, Anglijo in Fran-
cijo so zadnje dni zastala, dočim
obračajo oč Angležev v Tient-
sinu, a Nemci pričakujejo, da za-
vedejo mesto Gdansk.

Mnogi krogi trdijo, da je An-
glija pripravljena plačati skoro
eno ceno, ako pride do pogod-
be med Rusijo in Anglijo zlasti
tjaj, ko so začeli Japonci ogro-
žati angleške interese na Kitaj-
skem.

Toda iz Moskve se poroča, da
Rusiji prav nič ne mudi skle-
piti pogodbo z Anglijo, ker Rusi-
je vedno ne zaupa Angliji, pač

Učitelji v politiki

Šolski odbor v Clevelandu je
čeraj dal povelje ravnatelju šol,
da obvesti vse učitelje in učite-
lice, da je prepovedano agitirati
v tisti ali onega člana šolskega
odboru, da bi bil ponovno izvo-
žen in da je prepovedano nabi-
jeti prispevke v kampanji. Kdor
prekrši to pravilo, bo nemu-
soma odpuščen.

Iz Minnesote

V torek večer je dospela iz Gil-
berta, Minn., v Clevelandu Mrs.
Kristina Kolar. Prišla je k svo-
jemu znanec in ostane tu nekaj
dni. Zlastno se nahaja pri dru-
žini Levstek na 1124 E. 77th St.
Mrs. Kristini Kolar Cleveland
nako ugaja, in mogoče se zna s
nasom, še sem preselili. Dobro-
mošla, Kristina!

Iz Ljubljane

Av gust Kollander pošilja iz
Ljubljane brzojav, v katerem na-
poveda, da so vsi njegovi potniki
srečno dospeli v torek večer v
Ljubljano. Počutiljo se zdravi in
nadaljevali in lepo pozdravljajo
svoje sorodnike in prijate-
le.

**Angleži se znajo spoprije-
ti z Japonci**

Tientsin, Kitajska, 21. junija.
Dve angleški topničarki sta vče-
rjaj dospeli po Hai reki mimo ja-
panskih utrd in topov, da brani-
titi interese angleškega naroda v
tem mestu. Sluti se, da pride do
spopada med Angleži in med Japo-
nci. V bližini Tientsina se na-
haja 14 nadaljnjih angleških voj-
nih ladij. Videti je, da so se Japo-
nci ustrašili tega angleškega
nastopa. Zadnji teden so Japo-
nci začeli z blokado naselbin, kjer
prebivajo Angleži in Francozi v
Tientsinu, proti čemur je angle-
ška vlada odločno protestirala.

Angleška vlada je med tem uma-
knila že nad 200 svojih podani-
kov, večinoma žensk in otrok iz
Tientsina. Angleška vlada je po-
vedala, da se igra Japonska z
ognjem, ako želi škodovati an-
gleškim interesom. Japonska je
izčrpana radi vojne napram Ki-
tajcem in nikakor ne more riski-
rati vojne napram Angležem.

Nova nevtralizirana postava bi
dala predsedniku silno moč in
pravo, ker bi lahko razglasil
vsako državo, ki se nahaja v voj-
ni, za sovražnico in s tem povzo-
čil, da bi se tudi Zedinjene drža-
ve vpletele v vojno.

**Japonci so zasedli novo ki-
tajskega pristanišče**

Tientsin, Kitajska, 22. junija.
Japonska vlada je na dramatičen
način poslala del svoje armade v
pristanišče Swatow in s tem
povzročila, da se ne more nobena
evropska ladja približati mestu.
Ob istem času je japonska vlada
sklenila, da bo nadaljevala z blo-
kado angleškega in francoskega
dela v mestu Tientsin, kamor ne
bodo dopustili dovoz živeža. Ja-
ponci so začeli Kitajce strahovi-
ti preganjanje v Swatowu. Naj-
manj 20 japonskih vojnih ladij
je dospelo v pristanišče, ki imajo
obrnjene topove proti izhodu, da
preprečijo prihod tujezemskih
ladij. Izjemno niso nadlegovane
ameriške ladje, pač pa le franco-
ske in angleške. Japonska se bo
ji zameriti Zedinjenim državam,
dokoder dobiva največ svojega
materiala za vojno.

Ogromen piknik

V nedeljo 9. julija priredi Slov-
zadružna zveza ogromen piknik
na Močilnikarjevi farmi. Poleg
fine zabave na prijaznih prostori-
h Močilnikarja bodo udeleženci
piknika deležni tudi kakih 50 na-
grad. Najfineše kostrunovo me-
so bo samo 10c krožnik, ostali
prigrizki pa po 5c. Truki bodo
zastonj prevažali ljudi, izpred
vseh treh zadržnih trgovin na
prostor piknika. Otroci morajo
biti v spremstvu staršev. Direk-
torij se je v resnici potrudil, da
pripravi za ljudi nekaj izredno
dobrega.

Zapiranje bank

Newyorški guverner je prav-
kar podpisal postavu, ki dovolju-
je bankam, da smejo zapirati
vsako soboto teden mesecev ju-
lij in avgust. Če pa bančno vod-
stvo ne želi zapreti banke v sobo-
to, so slednje lahko odprte.

Smrtna kosa

V bližnjem Lorainu, Ohio, je
preminul Mihael Sušnjak, ki je
bil zaposlen pri National Tube
Co. zadnjih 34 let. Pokojni zapu-
šča ženo in sina.

Lepa zahvala

Mr. Louis J. Pire se prav lepo
zahvaljuje Mrs. Tončki Ivnik, ki
je poslala tako krasen šopek
cvetlic za njegov imendan. Prav
iskrena hvala!

Listnica uredništva

M. M. — Roman "Skritnosti
ruskega carskega dvora," smo
začeli priobčevati 6. junija, 1938.
Pozdrav.

Pobiranje asesmenta

V soboto 24. junija se bo pobi-
ral asesment v veliki dvorani S.
N. D. na St. Clair Ave., namesto
v spodnji dvorani, kajti v spod-
nji dvorani se vrši prireditve.
Prosi se društvene tajnike, da
vzamejo to obvestilo v naznanje.
— John Tavčar, tajnik.

**100,000 mož broječa nem-
ška armada ob fran-
coski meji**

Paris, 21. junija. Nemčija je
odredila, da se preseli 100,000
mož močna armada napram
"Limes" utrdbam, ki se nahaja-
jo tik francoske meje. Obenem
so bili odposlani najbolj izurjeni
nemški regimenti, da "pomnoži-
jo" posadko ob francoski meji.
Vse do včeraj so imeli Nemci v
svojih obmejnih trdnjavah neka-
ko 15,000 mož, katere so sedaj
pomnožili na 100,000 mož.

**Premogar ustrelil hčer,
da pride v nebesa!**

Charleroi, Pa., 21. junija.
Clair Young, star 35 let, je da-
nes z revolverjem ustrelil svojo
19 mesecev staro hčer. Napram
policistom, ki so ga pozneje are-
tirali, je izjavil, da je to dejanje
storil, da bi bolj sigurno prišel v
nebes! Otroka so odpeljali v
bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.
Oče se je nahajal izkopsko leto v
blaznici, toda so ga izpustili, mi-
sleč, da je ozdravel.

Mestna ponudba

Mesto Cleveland je družbi cest-
ne železnice predložilo svojo
"zadnjo" ponudbo, da družba re-
organizira svoje finance, ako želi
dobiti pravico, da še nadalje ope-
rira v Clevelandu. Glasom izjave
župana Burtona bi družba dobi-
vala najmanj 5 odstotkov in pol
dividende na svoje delnice, in če
bi bili dobički večji, bi se moral
dotični denar uporabiti na način,
da se zniža vozna. Mestna ad-
ministracija tudi zahteva, da
kompanija do konca leta 1940
odpravi na najmanj osmih svo-
jih progah ulične vozove in vpe-
lje buse, ki so mnogo bolj poceni.
Družba bo sklicala izredno sejo
svojih delničarjev, da se posve-
tijo glade od mesta predloženi-
h načrtov.

Nesreča ne počiva

Ko je sinoči nekako ob 5. uri
popoldne šel Paul Kosič, 851 E.
70th St., proti svojemu domu, je
bil naenkrat obstreljen in se se-
daj nahaja v kritičnem položaju
v Glenville bolnišnici. Paul je
pravkar dovršil osmi razred
ljudske šole. Streljal je neki 19-
letni Walter Kozitko, 928 E. 70th
St., ki je pregledoval na svojem
porču 22-kalibersko puško in je
strel bil oddan po pomoti. Kozit-
ko je WPA delavec in je bil že
prej aretiran radi pijanosti in
radi poškodovanja tuje lastnine.

Councilmani in guverner

Mestna zbornica v Clevelandu
je sprejela ostro resolucijo, ki je
naperjena proti guvernerju dr-
žave Ohio Brickerju, kateremu se
očita, da odpušča poštene in zmo-
žne ljudi iz državne službe, da jih
nadomestja s svojimi politikarji.
Tozadevno je že bila vložena to-
žba na najvišji sodnji.

Danes nastopi poletje

Pravzaprav smo že dobili po-
letje, ki se je "uradno" pričelo
jutraj ob 2:40, kot poroča vre-
menski prerok. Solnce je vzhaja-
lo danes ob 4:52 in bo zašlo ob
8:06. Tri ni bo ostalo tako, na-
ker se skrči dnevna svetloba do
konca meseca za 5 minut.

**Naš sodnik Frank J. Lau-
sche ima sitnosti**

Saj smo že zadnjič enkrat za-
pisali, da kadar je kaka sitna to-
žba, tedaj jo prav gotovo dobi v
roke naš sodnik Frank J. Lau-
sche. Pa naj se gre za prasce,
sitne muhe, potepuhe, lopove ali
pa za poslopja. Tako je dobil te
dni v roke sodnik Lausche tožbo,
katero je začel neki Godfrey
Holmes, ki je lastnik male tiskar-
ne na 10628 Euclid Ave. Ta Mr.
Holmes je tožil, ker je lastnik so-
sednje hiše vpeljal nekako "zra-
čno cev" za poslopje, ki je name-
njena, da ventilira hišo. In ker
je Holmes precej natančen člo-
vek je odkril, da se je nagibala
dotična ventilacijska cev nekako
za pol prsta preko njegove last-
nine, pa je vložil tožbo. Toda
kompanija, ki lastuje sosednje
poslopje, M. C. Stone Co., pa ni
bila lena, pač pa je najela inžen-
irje, ki so potom postavnih knjig
dognali, da se nagiblje hiša, kjer
ima Mr. Holmes svojo tiskarno,
za sedem desetink enega palca
proti njih zemljišču. Torej se to-
ži, in ubogi sodnik Frank je mor-
al sedaj določiti, kdo ima prav.
Včeraj je bilo tožbi konec in Mr.
Lausche je razsodil, da mora
kompanija potisniti ventilacijsko
cev za pol palca nazaj, dočim je
zapovedal Mr. Holmesu, da mora
potisniti svojo hišo za 7 osmink
palca nazaj. Sicer je pa rekel
Mr. Lausche, da se to lahko zgodi,
toda on ni inženir, in če imajo
ljudje denarja dovolj za take to-
žbe, ga bodo imeli tudi za inženir-
je. Obtožencu kot tožitelju pa je
sodnik Lausche svetoval, naj se
v bodoče za kaj bolj resnega to-
žita kot za pol nohta zemlje.

**Nadzornica denarja je
krala niklje in desetice**

Philadelphia, Pa., 21. junija.
Tu je bila spoznana krivim tatvi-
nem denarja Mrs. Elizabeth Cook,
stara 71 let. Obsojena je bila v
eno leto in en dan zaporu in v
globoko \$100, ker je jemala niklje
in desetice v državnem zavodu
za kovanje denarja. Nakradla
je \$91.00, ko so ji prišli na sled.
Mrs. Cook je bila nadzornica no-
vo kovanega denarja. Povrnila
je vso ukradeni svoto, toda je bi-
la kljub temu obsojena. Mrs.
Cook je mati petih otrok in je
delala za vladu 37 let.

Pijan stražnik

Thomas Bertram, ki je bil svo-
je dni policist v Clevelandu a
zadnje čase je stražnik v Euclid
Beachu, je dobil pošteno zasolje-
no kazen, ko je bil te dni areti-
ran, ker je v pijanem stanju vo-
zil avtomobil. Sodnik Frey ga je
kaznoval s \$100 globe, poleg te-
ga bo moral 6 mesecev sedeti v
zaporih in za eno leto mu je bila
vzeta avtomobilska licenca. Tek-
om dveh mesecev je bil Ber-
tram štirikrat aretiran radi pi-
janosti.

Petorke niso tepene

Dr. Dafoe, zdravnik, ki skrbi
za slavne kanadske petorke, je
izjavil, da niso bile petorke še
nikdar tepene, ker ne veruje, da
bi tepež spremenil značaj otroka.
Dr. Dafoe je včeraj povedal svo-
jim prijateljem, da kadar so pe-
torke "žleht," tedaj jih spravi
vsako v svojo sobo, kjer morajo
čakati eno uro. In to je jako
uspešno, kot se je izjavil dr. Da-
foe.

* Državnazbornica države Wis-
consin je sprejela postavu v ka-
teri zahteva resignacijo poljedel-
skega tajnika Wallace.

**Anglija skuša dognati kaj nameravajo Japo-
ci. Angleški minister govori s poslanikom**

London, 21. junija. Angleški
minister za zunanje zadeve je bil
včeraj poklical japonskega po-
slanika v Londonu, da mu raztol-
mači, kaj želi Japonska na Kitaj-
skem glede tujezemske lastnine.

Minister Halifax je vprašal ja-
panskega poslanika, če želi Ja-
ponska boj ali če namerava
sprejeti miroljubno posredova-
nje za mir. Japonski poslanik je
baje odgovoril, da želi Japonska,
da Anglija prizna japonsko
oblast nad severno Kitajsko.

Med tem pa je angleška vlada
sklenila, da ne bo takoj nastopi-
la proti Japonski, dokler slednja
ne dobi dovolj prilike, da razja-
sni položaj glede blokade an-
gleških interesov v Tientsinu.

Nekaj časa je angleška vlada
že nameravala ostro nastopiti na-
pram Japonski, toda kabinet, ki
je bil nalašč v to svrhu sklican,
je svetoval ministerskemu pred-
sedniku, da je Anglija skrajno
previdna, predno kaj začne.

Angleški ministerski predse-
dnik Chamberlain je včeraj govoril
v parlamentu in povedal po-
slancem, da so v teku posebni do-
govori med japonsko in angleško
vlado in da pričakuje, da se bo
spor zlepa poravnal.

Med tem je pa angleški posla-
nik v Tokiu obiskal japonskega
zunanega ministra, kateremu je
odločno povedal, da želi Anglija
znati za japonske načrte, da se
bo znala ravnati.

**Bivši guverner Davey je označil sedanjega
guvernerja Brickerja kot lažnika in hinavca**

Lima, Ohio, 21. junija. Sinoči
je v tem mestu govoril Martin L.
Davey, bivši guverner države
Ohio, ki je v silovitih pikrih be-
sedah napadal sedanjega guver-
nerja republikanca Brickerja.

Mr. Davey je imenoval Brick-
erja, da je lažnjivec prve vrste,
da je fakir, hinavec in najbolj
nedostojna oseba, katero je še
kdaj videl v svojem življenju.
Bivši guverner Davey je govoril
na nekem demokratskem sestavi-
ku.

Davey je izjavil, da govori kot
privatni državljani. "Jaz nisem
kandidat za noben urad," je re-
kel Davey večkrat tekom svojega
govora. Ljudje so mislili, da bo
Davey tekom govora povedal, da
je ponovno kandidat za guver-
nerja.

Bivši guverner pričakuje, da
bo imel tekom poletja še več go-
vorov na raznih demokratskih

sestankih in da bo "vrnil" svojim
nasprotnikom njih očitanja in
opravičljivosti v javnosti.

"Skušal sem biti pošten na-
pram sedanjí administraciji," je
rekel Davey, toda pri hinavcih
človek ne more biti pošten, pač
pa jih je treba s palico nagnati.
Lažnik kot je sedanjí guverner
Bricker tudi drugega ne zasluži."

"Ko sem se poslovil iz guver-
nerskega urada," je nadaljeval
Davey, "sem pustil nad tri mili-
jone dolarjev v javni blagajni.
Pa ti pride republikanec Bricker
in nesramno trdi, da sem pustil
deficit. Bricker je lažnik!"

"Bricker je fakir, najslabša fi-
gura, kar sem jih še videl v svo-
jem življenju," je končal Davey.
"Tekom prvega leta je zapravil
\$21,000,000 več kot smo mi po-
trošili v dveh letih. In tak človek
se drzne komu kaj očitati?"

Zgubi urad

Mr. Frederick Dorn, ki je na-
čelnik javnih knjižnic v Clevelan-
du, ne bo več imenovan v dotični
urad, ko poteče njegov rok, kar
se bo zgodilo 12. julija. Uradni-
ke v urad za javne knjižnice na-
stavi šolski odbor, in šolskemu
odboru se je Mr. Dorn zameril,
ker je priporočal bolj enotni in
ceneni sistem poslovanja javnih
knjižnic. Tako vidite kako se člo-
vek zameri, kadar skuša ljudem
prihraniti denar.

Grd slepar

Policija je včeraj aretirala ne-
kega Johna Donnellana, bivšega
mestnega ognjegasca, ki je obto-
žen sleparije. Donnellan je lju-
dem obljuboval delo in se za svo-
je obljube dal tudi plačati, toda
dela ni nobenega preskrbel. Na
ta način je nasleparil najmanj
\$1,000.00 od lahkovernežev.

Lepa predstava

Zavasky Hardware trgovina
nam naznanja, da bo imela lepo
filmsko predstavo na dvorišču na
6011 St. Clair Ave. in sicer v pe-
tek 23. junija ob 8:30 zvečer.
Vsakdo je dobro došel in ne bo
treba plačati nobene vstopnine.

Prestolonaslednik

V soboto dospe v Cleveland
norveški prestolonaslednik Olav
s svojo soprogo. Stanoval bo v
hotelu Cleveland. V Clevelandu
ostane en dan.

Številne konvencije

Tekom tega tedna se vrši v me-
stu New York 36 konvencij ra-
znih organizacij. Nad 50,000 de-
legatov in gostov je navzočih.

Je volil 51 let

Dasi je Edward Walter, star
87 let, volil v Clevelandu zadnjih
51 let, pa je bil šele včeraj zapri-
sežen in je tako postal državljani.
Walter je naredil prošnjo za dru-
gi državljanski papir v letu 1884,
toda radi nekaterih tehničnih za-
držkov ni dobil drugega papirja.
Misli pa je, da je vseeno držav-
ljan in izvrševal državljansko
pravo. Zadnje čase je dobival
starostno podporo, ki pa je bila
odklonjena, ko so dognali, da ni-
ma državljanskega papirja. Wal-
ter se je ponovno obrnil na sod-
nijo in je sedaj postal ameriški
državljan.

Poljedelski tajnik

Ob priliki otvoritve perutni-
narskega kongresa v Clevelandu
bo prvi dan nastopil kot glavni
govornik Henry Wallace, polje-
delski tajnik Zed. držav. V
Cleveland pride tudi kanadski
minister za poljedelstvo, ki bo
pripeljal s seboj celo četo najfi-
nejših kanadskih policistov.

V bolnišnici

Svetkova ambulanca je odpe-
ljala v University bolnišnico
Mrs. Frances Fajdiga, 14614
Thames Ave. Podvrči se bo mo-
rala operaciji. Želimo ji, da sre-
čno prestane operacijo in se čim-
prej vrne k svoji družini.

Kuhinjska razstava

V prostorih Norwood Appli-
ance and Furniture Co., 6104 St.
Clair Ave., se vrši danes zaklju-
čna kuhinjska razstava o "roast-
erjih" in pečeh. Rojaki so prija-
zno vabljeni. Oddana bo tudi le-
pa nagrada.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Maya

Pogledala sta si s sinom v oči. Besedice si nista povedala, očmi sta se domenila, razumela sta se.

In spet se je Inčo čuna obrnil k meni:

"Tisti morilec je bil tudi tvoj sovražnik?"

"Da."

"In ti mu odpuščaš?"

"Da."

"Torej čuj, kaj ti povem! Če bi vedel, ali še tli vsaj iskra vere in poštenja v njegovem srcu. Poskusil bom, ako morem željo izpolniti, ne da bi ti škodovalo."

Sedite in počakajte! Ko ti slegnem, stopi k morilcu in mu povej, naj te prosi odpuščanja! Ako to stori, bo umrl naglo in brezbožno."

"Ali mu smem to tudi povedati?"

"Da."

Prilil se je z Winnetouom v hrib, kjer so bili vojaki, mi pa smo ostali v čakali.

"Tega si pa nisem mislil," reče meni Sam.

"Česa?"

"Da bo poglavar vaši želji ugodil. Zelo dobro ste pri njih zapisani, se zdi."

"Ni bilo radi tega. Vzrok je drug."

"Drug —?"

"Vpliv njihovega učenika Kleki petre se pozna še po njegovih smrti. Tle rdeči so večkrat sprejeli od njega, vsega sami slutijo."

"Radoveden sem, kaj se bo zgodilo."

"Bodete kaj videli! Le pazite!"

"Odgrenili so ponjavo ter dvignili z voza dolg, kovčegu podobni predmet. Nekdo je bil nanj odvezan."

"Tisto je krsta," je razlagal nam. "Narejena je iz izžganih belih, ki so jih prevlekli z mokrim usnjem. Usnje se posuši, se krči in zapre krsto neprodušno."

"Skalnata stena se je dvigala iz kraja, kjer sta se stekali ržanska soteska in dolina Rio Tinto. Ob njej je slonela kakšna preprosta štirioglasta stavba, ki je bila spredaj odprta."

"Krog je ležalo še mnogo nezazidane kamenja."

"K tej stavbi so zanesli krsto s krstnikom, ki je bil na njo privezan. Tisti človek je bil Rattler."

"Ali veste, čemu so nanosili ti neznan kamenje vkup?" je vprašal me.

"Mislim si."

"No, čemu?"

"Grobnice bodo zazidali."

"Da. Grobnice za dva."

"Tudi za Rattlerja?"

"Da. Pokopali bodo morilca z raznim morjem vred. Kar bi se moral prav za prav po vsakem umu zgoditi, če bi bilo mogoče."

"Strašno —! Živ je prišel na krsto svoje žrtve in obešen tudi ve, da bo z njo vred pokopan —!"

"Zdi se mi, da tega človeka nadejate se pomilujete! Da ste mu obojevali za njega, to bi se razumelo, da pa bi se vam smilil, — tega pa ne razumem!"

Postavili so krsto pokonci, tako da je Rattler stal na nogah. Oba, krsto in Rattlerja, so z vrhovi pritrtili k stenam grobnice.

Rdeči, moški, ženske in otroci, so v velikem polkrogu obstopili. Vse je bilo tiho.

Winnetou in Inčo čuna sta stopila h krsti, vsak na svojo stran, in poglavar je začel:

"Bojevniki Apačev so se zbrali, da sodijo. Kajti velika, huda nesreča je zadela ljudstvo Apačev in tisti, ki jo je povzročil, bo moral danes za svoj zločin umreti."

V slikovitih besedah je opisal življenje Kleki petre, kolikor ga je poznal, njegov značaj in njegovo delovanje pri rodu Apačev ter obširno poročal, kako se je zločin zgodil in kako so morilca prišli.

H koncu je s povzdignjenim glasom povedal, da bo moral morilec preizkusiti vse muke, ki jih poznajo in ki si jih je s svojim zločinom zaslužil, in da bo nato, kakor je privezan, s krsto vred pokopan.

In potem je mignil meni.

Vstali smo, polkrog se je razmaknil, stopili smo bliže.

Dva meseca že nisem videl Rattlerja, vsaj od blizu ne. Sovražil me je, čeprav mu nisem ničesar storil, kar videti me ni mogel, škodoval mi je, kjer je le mogel, pa priznati moram, da me je svidenje globoko dirnilo.

Dobesedno ob grobu je stal, smrti je gledal v oči, strašne muke so ga čakale, — v srce se mi je zasmilil v kljub svoji propalosti in brezbožnosti.

Krsta je bila za dva moza široka in čez dva metra visoka. Stala je pokonci. Bila je podobna debelemu pluhu, ki je prevlečen z usnjem. Rattler je bil s hrptom prisloneh h krsti, roke so mu potegnili okoli nje in mu jih zvezali za krsto, noge pa spredaj h krsti, tako da je stal razkoračen. Rejen je bil, ni se mu slabo godilo, stradal gotovo ni. Usta je imel zamašena, govoriti torej ni mogel. Tudi glavo so mu pritrtili, da je ni mogel kreniti.

Ko sem stopil k njemu, mu je Inčo čuna odvezal usta in rekel meni:

"Moj beli brat je hotel govoriti s tem morilecem. Dovolim mu!"

Rattler je seveda videl, da smo prosti, in lahko si je mislil, da smo z Indijanci prijatelji. Pričakoval sem, da me bo prosil, naj govorim za njega.

Toda komaj da mu je odvezal Inčo čuna usta, že me je sirovo nahrul:

"Kaj hočete od mene? Poberite se! Nobenega opravka nočem imeti z vami!"

Nisem se zmenil za njegove robate besede. Mirno sem dejal:

"Čuli ste, Mr. Rattler, da ste obojevali na smrt. Na tem se ne da nič več spreminjati. Umreti bodete morali. Rad pa bi vam."

"Poberite se, pes!" se je zadržal. Pljupiti je hotel v mene, pa me ni zadel, ker ni mogel kreniti glave.

"Torej umreti bodete morali," sem nemoteno nadaljeval. "Kako bodete umrli, to pa zavisi od vas. Mučili vas bodo do smrti, dolgo, morebiti do večera, morebiti še jutri ves dan. In takega mučenja ne maram, strašno je, grozno. Govoril sem in prosil za vas. In na mojo prošnjo je Inčo čuna obljubil, da bodete umrli naglo smrti, ako izpolnite neki pogoj —"

Počakal sem, mislil sem, da me bo vprašal za pogojem. Pa le preklel me je, tako grdo in strašno, da ne morem ponoviti njegove kletve.

"Obljubil je, da bodete umrli naglo smrti, ako me prosite odpuščanja."

"Odpuščenja —? Tebe naj prosim odpuščanja —? je vpil. "Rajši si jezik odgriznem, rajši pretrpim vse muke, ki si jih morejo tle rdeči lopovi izmisliti!"

"Vedite, Mr. Rattler, da nisem jaz tega pogoja postavil! Ne potrebujem vaše prošnje. Inčo čuna tako zahteva, naročil mi je, naj vam tako povem. In povedal sem vam."

Pomislite, kaj vas čaka. Smrt, mučna, grozna smrt! In izognete se ji, ako rečete edino besedo pardon —!"

"Mi na misel ne prihaja, nikdar, nikdar! Poberite se! Nočem več gledati vašega lopovskega obraza! Pojdite k vratu in če hočete še dalje!"

"Ako odidem, bo prepozno. Mr. Rattler! Ne vrnem se več. Torej bodite pametni, pa recite tisto besedo!"

"Ne ne ne —!" je tulil.

"Prosim vas, recite!"

(Dalje prihodnjič)

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

"Pa stopiva še nazaj v votlino; mogoče zdaj najdeva brata Hijacinta," pravi dr. Aleksič, ko stopava mimo oljk in cipres. Prišedši tja sva ga res našla v votlini, ko je nekaj pospravljaval. Ves vesel naju je sprejel ter dobrodušno prožil nama roko. Ko me dr. Aleksič predstavi, pravi, "A vi ste iz Amerike! To ste pa jako dolgo pot napravili. Bog vas blagoslovi! Pa dajta no, sedita malo!" ter nama je ponudil sedež. "Kaj dosti se ne moreva muditi, ker morava kar kmalu naprej. Sva bila že prej tukaj pa vas ni bilo; zato sva se zdaj ponovno oglasila," pravi dr. Aleksič. "Sem bil radi opravkov za nekaj časa odsoten. No, da sta le nazaj prišla," pravi brat Hijacint, nakar smo pričeli živahen razgovor.

Zelo zanimivo je bilo poslušati tega bogoljubnega rojaka iz zelenega Štajerja, čigar rojstni dom je tam pri Slovenem Gradcu. Že dolgo let je poteklo odkar je dal svetu slovo ter stopil v samostan, s plemenitim namenom služiti Bogu kot frančiškanski brat. Svet se takim smeje, zlasti dandanes, ter nekam pomilovalno gleda na take moše, češ: kako je neumen! Mar bi užival udobnosti tega sveta namesto, da nosi revno rjavo haljo ter živi to pusto življenje. Tako reče in misli posvetnjak. Kdor pa take moše od bližje pogleda, bolj globoko, bo pa dobil drugačne pojme ter priznal, da je v rjavi redovniški halji veliko več zadovoljnosti in sreče kot pa v baržunastem plašču bogatašev. En tak primer je brat Hijacint. Srečen pa zadovoljen kot ni največji denarni magnat in svoje rjave halje ne bi zamenjal niti za kraljevski plašč. Kaka zadovoljnost, kak mir! V resnici mir kakršnega svet ne more dati in ga more dati le Bog. Jaz sem brata Hijacinta občudoval in blagoval. Kako je srečen! Ne briga ga svet, vse njegove spletke in umazanosti so mu tuje. V votlini, kjer je nekaj molil Jezus, moli zdaj brat Hijacint ter se pripravlja na pot v večnost, ki bo po takem življenju brez dvoma srečna. On zbira zaklade, katerih ne sne molj in jih ne uniči rja.

Žal, da se radi kratkega časa nisva mogla dolgo muditi ter sva se morala posloviti, ker čas je neizprosno hitel naprej in temu sva se morala pokoriti; obljubila pa sva, da ga ob pri-

liki zopet obiščeva. Dr. Aleksič ga še vpraša, če ima kaj spominčkov na Getzemani? O, to pa že imam in še jih poskrbim za vaju, pravi brat Hijacint, ki je mojster za izdelavo takih spominkov ter obljubil, da jih poskrbi. "Le še se kaj oglasita," je vabil ter nama prožil desnico, želeč srečno pot. Od tu sva potem zastavila korake proti vrhu Oljske gore.

Oljska gora! Komu ni znano to ime? Saj se v evangeliju tolikokrat omenja ime te gore, ki je v tesni zvezi z Jezusovim bivanjem na zemlji. Večkrat je Gospod prišel na to goro, ki je bila Njemu posebno ljuba; utrujen je stopal s Svojimi učenci po pobočju te gore in to se je razlegal Njegov blagodoneči glas, tu je povedal kakšen bo konec sveta in kakšen Njegov drugi prihod na svet. Na Oljski gori je Gospod pričel Svoje trpljenje in tu je zaključil Svoje poslanstvo ter šel v nebesa. Koga bi ne zanimala ta gora, ki je poleg Kalvarije najbolj imenitna izmed vseh gor. Tudi mene je tako zanimala, da sem takoj drugi dan mojega bivanja v Jeruzalemu odločil, da jo obiščem.

S posebnim veseljem sem stopal po strmi poti, po kateri je ležalo debelo kamenje, da sem večkrat prav neprijetno zadel z nogo ob kamen, z jasneja neba pa je prav neumljeno pripekalo sonce ter izsililo pot, ki je tekel po licu kakor za stavo. Toda vse to me ni niti najmanj motilo, kaj šele, da bi me spravilo v kako nevoljo. Kje drugje že morda, na Oljski gori pa ne. Hvaležni Njemu, ki je tukaj hodil bos, se nisem oziral na čevlje, kjer se je tu pa tam poznalo, da sem prav trdo zadel ob kamen; večkrat sem posegel po robcu, se brisal, da je bil že ves moker, pa stopal poleg dr. Aleksiča, ki je bil že kar vaje Jutrovega sonca in mu ni delal takih preglačiv kakor meni. Tako sva brez vsakih nezgod prišla do vrha gore, kjer je raztresena mohamedanska vas Keft et-Tur.

Glavno kar je mene zanimalo je kraj Jezusovega vnebohoda. Tja sem hotel najprej. Sredi obsežnega, z visokim zidom ograjenega dvorišča, stoji mala osmerokotna mohamedanska mošeja s kupolo. Takoj na prvi pogled se vidi, da je tu mohamedanec gospodar; vse izgleda tako turško nemarno pa zane-

marjeno. Po dvorišču hodi nekaj Arabcev, za katere se pa tu nisem kaj prida zanimal; sem se jih že itak precej nagledal, a precej prilike bo pa še ogledati si jih. Proti vstopnici, ki je tako visoka kakor pri cerkvi Marijinega Vnebovzeta, vstopiva v revno zanemarjeno mošejo, kjer je kraj Jezusovega vnebohoda.

Na tleh je kamenit četvero, kot okvir, ki obdaja skalo, na kateri se vidi odtis človeške noge. Po starem izročilu je to odtis Jezusove noge: Tukaj je On stal, ko se je poslovil od Svojih učencev. Evangelist Luka piše: "In peljal jih je venkaj proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. In ko jih je blagoslovljal, se je ločil od njih in šel v nebo." Tukaj torej je On dokončal Svojo pot po zemlji, ter odšel v nebesa, da ondi pripravi prostor vsem, ki Mu zvesto sledijo tukaj na zemlji. Tu so pred Njim stali Njegovi zvesti učenci, katere je povsem pripravil za veliko učeniško službo, da gredo po vsem svetu ter oznanjujejo evangelij vsem narodom; čudež za čudežem so videli, videli Ga v trpljenju in smrti in potem vsega poveličevala, da je vstal iz groba. V vsem so se prepričali, da je On res pravi Bog. Da jih pa popolnoma potrdi v tej veri jih še enkrat blagoslovi, potem pa se v pričo njih dvigne in gre v nebo.

Iz odtisa v skali je razvidno, da Jezus ni imel posebno velike noge; odtis je od leve noge. Nekdaj sta bila tam odtisa obeh nog. Sv. Jeronim, ki je živel v Sveti deželi v začetku 5. stoletja poroča, da je videl tam odtise Jezusovih nog. Da drugega odtisa ni več je morda to, da se je izdrnil. Po tem odtisu tudi sklepajo, da je bil Jezus, ko je odhajal v nebo, obrnjen proti Evropi. Saj ravno v Evropi je bilo in je še tako bogato polje za Njegovo Cerkev in tam je tudi njen sedež.

Na kraju Jezusovega vnebohoda je stala lepa cerkev že v 4. stoletju, toda so jo leta 1614 porušili Perzijci, ki so tedaj porušili dosti cerkva, med njimi tudi cerkev Božjega groba in pa Getzemansko. Cerkev so potem obnovili križarji, toda je bila ponovno porušena. Končno so tam postavili mohamedanci svojo molilnico v spomin na preroka Jezusa, ki je šel od tu v nebesa. Tako tudi mohamedanci častijo ta kraj. Enkrat na leto pa dovolijo tudi kristjanom, da morejo ondi maševati ter imajo do sem prost pristop; to je na praznik Jezusovega Vnebohoda. Takrat se od polnoči in pa skozi celo dopoldne

vrše sv. maše v tem malem prostoru. Tedaj frančiškani ozaljšajo te stene s preprogami in postavijo oltarje.

Ne daleč od tega kraja imajo svojo cerkev in samostan pravoslavni Rusi. Mene to pot ni zanimalo, da bi šel tja, ker kabinke posebnosti tam ni, razen prav visok ruski stolp, katerega se vidi daleč naokoli; toda obisk tja sem odložil, za morebiten slučaj, da bi imel na razpolago kaj več časa, katerega zdaj ni kazalo trati po stolpu. S potjo sva nadaljevala na vzhodno stran Oljske gore, da si še od te strani nekoliko ogledam to slavno goro, ki je visoka 815 metrov. Pot naju je peljala preko zanemarjene mohamedanske vasi, kjer so naju z glasnim kričanjem: "Havaža, bakšiš!" (Gospod, miloščina!) sprejeli kužtrasti pa zamazani otroci. Vse vprek so kričali ter zahtevali bakšiš. Strašno so nasilili! Vsak poizkus se jih na lep način iznebiti je zaman. Ako jim vržeš nekaj drobiža, se jih ne odkrižaš niti če jim vse zmečeš, ako jim pa ne daš te pa tudi s kamenjem nadrvi. Marsikdo je že moral pobrati prav urnih krač, da se je izognil resnim poškodbam pred to malo pridno sodrgo. Naju sicer niso napadli s kamenjem, toda dosti pa ni manjkalo do tega dejanja.

Ko se končno iznebiva teh malih pridaničev, naju napadejo pa psi, ki so lajali pa renčali v naju, da je izgledalo, da se jih ne bova z lepa otepla. Na srečo je imel dr. Aleksič s seboj prav krepko okovano palico, katere se je poslužil proti pasji mrcini, dočim sem jaz imel v desnici daljnogled, v levici pa fotografski aparat. V skrajni sili bi se poslužil daljnogleda, katerega sem imel že povsem pripravljenega, da največjega usiljivca z njim česnem po glavi, dočim me je skrbelo če bom primoran razbiti na pasji glavi moj aparat. S čim naj potem slikam? Končno sva se le iznebila tudi pasje nadlege. Toda obljubil sem, da prvo palico, ki jo bom videl naprodati, jo kupim.

(Dalje prihodnjič)

IZ PRIMORJA

—V Sežani so tatovi imeli dober plen. Sežana, maja 1939. Preteklega tedna so tatovi obiskali stanovanje znane prekupčevalke Marije Škrinjar, kateri po domače pravijo "Marija-policaj" zaradi njenega močnega nastopa. Marija Škrinjar je dobro znana ne samo v svojem kraju, temveč tudi daleč po vsem Krasu, kjer ljudem dobavlja razne dokumente, prepise, kupuje za njih srečke, nosi v zastavljalnico itd. in je ni zaradi tega večkrat doma. Rada se je vedno pobahala, da k njej ne more priti noben tat, ker da je iznajdljiva tako pripravila, ki jo štiti pred vplomom in tatvino. Škrinjarjeva je veljala kot zelo bogata in je zaradi toga umerno, da so je imeli tatovi že dolgo na piki, da pa so se zaradi njene tozadevne iznajdbe morda nekoliko bali, toda pri tem prvem poskusu so popolnoma uspehi, kajti odnesli so ji 10.000 lir v gotovini, in za prav toliko zlatnine ter po vrhu še hranilno knjižico z zelo velikim zneskom, o kateri pa Škrinjarjeva noče ničesar povedati. Kljub temu pa ji ni upadel pogum in jo ni tatvina prav nič demoralizirala. Izjavila je, da je gotova, da bo tatove tudi sama prijelala.

—Strla zažgala električno centralo v Rojanu. Trst, maja 1939. Dne 10. maja zjutraj je bila v tržaški okolici nevihta, ki je to pot napravila veliko škodo mestni električni instalaciji. Med grmenjem in streli so prebivalci Rojana in okolice začeli večjo eksplozijo in ko so po nekaj minutah pri-

drveli gasilci, je bilo vsem jasno, da se je nekaj moralo zgoditi. Gost dim se je valil iznad transformatorske kabine v Rojanu, v katero je udarila strela. Ta kabina od 6000 kw. Amp. in 50.000 V., služi za razsvetljavo vsega mesta. V kabini je bilo 20.000 ton olja, in je zaradi tega bila nevarnost zelo velika, da ne bi vsled vročine in ognja eksplodirala cela kabina. Strela je uničila samo en transformator in gasilci so v eni uri požar pogasili in s tem rešili dragocene naprave. Kljub temu pa je škoda precej velika in jo cenijo na 750.000 lir. Električna razsvetljava ni bila zaradi tega prekinjena, ker so takoj vključili strujo v rezervni transformator.

DNEVNE VESTI

Spor v demokratski stranki se nadaljuje

Washington, 20. junija. Administracijski krogi so sklenili, da pridejo v demokratske vrste takozvane levčarje in progresiviste, ki so se zadnje čase nekako odtujili Rooseveltu. To pa ne ugaja konservativnim demokratom, ki so izjavili, da prihodnje leto ne bodo podpirali stranke, kateri načeljuje Roosevelt, kar pomeni, da bo hud boj na demokratski predsedniški konvenciji. Končna posledica bo, da bo demokratska stranka zgubila predsedniško borbo in bo najbrž izvoljen republikanec predsednikom. Skoro vsi demokratje iz južnih držav nasprotujejo Rooseveltu, katerega imenujejo, da je preveč radikalen in proti business interesom, tako da si dežela ne more pomagati iz obstoječe depresije.

Znan senator je proti tretjemu terminu

Washington, 21. junija. Poznani senator Burke iz države Nebraska, demokrat, je včeraj imel izreden radio govor, tekom katerega je pozival ameriški narod, zlasti pa demokrate, da absolutno zavrnejo idejo tretjega predsedniškega termina. Roosevelt nikakor ne sme biti v tretji izvoljen za predsednika. Cesar se niti George Washington ni drznil tudi Roosevelt ne sme narediti. Glasom izjave senatorja Burke bi bilo proti vsem demokratskim principom Amerike, ako bi Roosevelt tretjič kandidiral. Burke je prepričan, da oba velika demokrata, Jefferson in Jackson, bi idejo tretjega predsedniškega termina nemudoma zavrgla.

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz petih sob se odda odraslim in poštenim ljudem. Vpraša se na 1205 E. 60th St. (145)

Iz urada dr. Carniola Tent, 1288, The Maccabees

Naznanja se vsem članom gori imenovanega društva, da bom pobiral asessment v auditoriju S. N. D. dne 24. junija. V nedeljo 25. junija je društvena seja. Pozivlje se člane, da se iste udeležijo, ker je treba rešiti več važnih zadev. Obenem prosim, da gotovo plačate vaš asessment, ker bo treba narediti račune za prvo polovico leta. Pozdrav — John Tavčar, tajnik.

Trgovski prostor

se odda poceni v najem. Na glavni cesti poleg velikega podjetja in blizu slovenske cerkve. Priporočljivo za lekarno, delikatesno trgovino ali za slovenskega obrtnika. Vpraša se pri Anton Logar, 928 E. 222nd St., tel KENmore 1096 (147)

Gostilna naprodaj

na jako prometnem prostoru. Toči se vino, pivo in highball. Tudi stanovanje na razpolago. Hitremu kupcu se proda po jako zmerni ceni. Lastnik odpotuje iz mesta. Za naslov poizvedite v uradu tega časopisa.

NOVA CLEVELANDSKA MODERNIZIRANA CESTNA KARA

Občinstvo v Clevelandu bo v kratkem imelo priliko voziti se na modernizirani ulični kavi, katero je postavila v službo družba cestne železnice. Najprej bo vozila po Euclid Ave. Gornja slika nam predstavlja notranjostno te kare. V kratkem namerava kompanija modernizirati na enak način še sto nadaljnjih uličnih kar in jih postaviti v službo na raznih progah. Sedeži v karah bodo iz zelenega usnja, strop bo lahno rumenkast, deloma lahno siv, dočim bo po tleh kavčukasta preproga. Kompanija želi, da ima občinstvo kolikor največ udobnosti, kadar se vozi po svojih opravkih.

